

تعیین مدل ریاضی هزینه های نگهداری و تعمیر ماشین های برداشت نیشکر فعال در کشت و صنعت دعبل خزاعی خوزستان

مهرداد صفرپور¹، حسین نوید²، ترحم مصری گندشمین³
¹ فارغ التحصیل کارشناسی ارشد مهندسی مکانیزاسیون کشاورزی، دانشگاه تبریز
² استادیار گروه مهندسی ماشین های کشاورزی، دانشگاه تبریز
³ استادیار گروه مهندسی ماشین های کشاورزی، دانشگاه محقق اردبیلی
(mehrdadesafarpoor@yahoo.com)

چکیده

یکی از مهمترین هدف های یک مدیر کاهش هزینه های مالی و بالا بردن سود می باشد. لازم محاسبه هزینه های موجود، دسترسی به آمار دقیق هزینه های ماشین می باشد. به طور کلی هزینه های ماشین های کشاورزی به دو گروه هزینه های ثابت و هزینه های متغیر تقسیم می شوند. گروه دیگری از هزینه های ماشین های کشاورزی، هزینه فرصت از دست رفته و یا هزینه به موقع انجام نشدن عملیات مزرعه می باشد [Dalsted et al, 1996]. مطالعه حاضر با هدف برآورد رابطه بین ساعات کارکرد تجمعی و هزینه های نگهداری و تعمیر تجمعی (بر حسب درصدی از قیمت اولیه) تعداد 24 دستگاه ماشین برداشت نیشکر فعال در شرکت کشت و صنعت دعبل خزاعی خوزستان انجام پذیرفت. اطلاعات مورد نیاز شامل هزینه های نگهداری و تعمیر و ساعات کارکرد سالیانه در طی یک دوره ی ده ساله از سال 1380 تا 1389 جمع آوری گردید. داده ها توسط برنامه های آماری SPSS16، برای تجزیه و تحلیل های آماری و تعیین مدل مناسب ردازش گردیدند. برای تعیین مدل مناسب از آزمون های آماری F، Z و ضریب تبیین R² استفاده گردید. در این مطالعه مناسب ترین مدل ریاضی برای ماشین های برداشت نیشکر مدل توانی به صورت $y = 0.543 \left(\frac{x}{1000}\right)^{1.159}$ محاسبه گردید.

کلمات کلیدی: ماشین برداشت نیشکر، هزینه نگهداری و تعمیرات، بهترین مدل ریاضی

مقدمه

بسیاری از تصمیم گیری های مناسب در مدیریت مزرعه مانند برنامه ریزی برای تولید محصول و همچنین مدیریت ماشین های کشاورزی نیاز به اطلاعات دقیق از هزینه های ثابت و متغیر دارند. یکی از مهمترین هدف های یک مدیر کاهش هزینه های مالی و بالا بردن سود می باشد. لازم محاسبه هزینه های موجود، دسترسی به آمار دقیق هزینه های ماشین می باشد. در بین هزینه های مالکیت ماشین، هزینه های متغیر ماشین که تابعی از ساعات کاری و مدیریت ماشین می باشند، حائز اهمیت هستند. از بین هزینه های متغیر، هزینه ی نگهداری و تعمیر به علت غیرقابل پیش بینی بودن، داشتن طبیعتی تصادفی و متأثر شدن از نحوه ی مدیریت ماشین از اهمیت بیشتری برخوردار است. هزینه ی نگهداری و تعمیرات، بخش مهمی از هزینه های کل ماشین را تشکیل می دهد. پیش بینی هزینه های نگهداری و تعمیرات ماشین ها در واحدهای مکانیزه ی کشاورزی از چند جنبه حائز اهمیت است؛ اول این که ماشین یکی از مهم ترین کالاهای سرمایه ای در کشاورزی محسوب می شود و سنجش دقیق سودآوری آن با لحاظ کردن اقلام هزینه امکان پذیر است. دوم این که برای تعیین نقطه ی سر به سر جهت جایگزینی ماشین کار کرده با ماشین نولازم است که عمر مفید (اقتصادی) ماشین ها تعیین گردد و سوم این که با این پیش بینی می توان علل افزایش

نامطلوب این هزینه‌ها را در صورت ایجاد، مرتفع نمود [الماسی و یگانه، 1381]. وجود یک حسابرسی مداوم و به تبع آن، به دست آوردن یک مدل ریاضی متناسب با شرایط کاری، اقلیمی و مدیریتی هر منطقه می‌تواند در پیش بینی هزینه‌های ماشین در آینده مؤثر باشد و امر مدیریت را تا حد بسیار زیادی تسهیل نماید. مدل تعمیراتی به مواردی مانند فناوری به کار رفته در طراحی و ساخت ماشین، سطح مدیریت اعمالی و حتی شرایط اقلیمی و منطقه‌ای وابسته است [Rotz and Bowers, 1991]. برای داشتن یک مدل استاندارد، پارامترهای مدل باید مستقل از تغییر قیمت‌ها در اثر تورم و طراحی ماشین باشد. مطالعاتی که در این زمینه انجام شده نشان می‌دهد که بهترین واحد در این زمینه، روند و شیب تغییرات هزینه‌های نگهداری و تعمیرات بر حسب ساعات استفاده از ماشین می‌باشد [Wahby and Al Suhaibani, 1995]. به دلیل طبیعت تصادفی و غیر قابل انتظار بودن تعمیرات، مقدار و چگونگی هزینه‌های نگهداری و تعمیر به شدت وابسته به کیفیت مدیریت، مهارت کاربران و شرایط آب و هوایی است [Mitchell, 1998]. این عوامل، لزوم پیش‌بینی هزینه‌های نگهداری و تعمیر ماشین‌های کشاورزی را روشن می‌سازد. اولین تلاش‌ها جهت نهادینه کردن مدل‌های ریاضی و محاسبه ضرایب تعمیراتی ماشین‌های کشاورزی، به دهه‌ی 1940 در ایالات متحده آمریکا باز می‌گردد. اطلاعات قابل دسترس در مورد استفاده از ماشین‌ها به وسیله ریچی گردآوری شد و به صورت داده‌های ASAE در اولین چاپ سالانه مهندسان کشاورزی ASAE در سال 1954 منتشر شد [Rotz, 1987a]. کامل‌ترین و معتبرترین ساختار ریاضی و ضرایب موجود در این زمینه، معادله و ضرایب بیان شده توسط ASAE می‌باشد. کل هزینه‌های تعمیرات در طول عمر یک ماشین، به صورت درصدی از قیمت ماشین نو گزارش شده است. در این سالنامه، عمر مفید ماشین نیز بر حسب "تعداد سال‌های کارکرد ماشین" و کل ساعات کارکرد ماشین بیان گردیده است [Rotz and Bowers, 1991].

باورز و هانت (1970)، با بررسی 1980 مزرعه مدلی به صورت $TAR = ILP(RC_1)(RC_2)(L)^{RC_3}$ ارائه دادند که TAR : هزینه تعمیر کل تجمعی بر حسب دلار، L : ساعات تجمعی، درصدی از ساعات طول عمر، ILP : قیمت خرید اولیه ماشین، بر حسب دلار، RC_1, RC_2, RC_3 : ضرایب مدل که تابعی از نوع ماشین می‌باشند [Bowers and Hunt, 1970]. موریس (1988) مطالعه‌ای را بر روی تعداد 50 تراکتور در انگلستان انجام داد و بهترین روش را برای برآورد هزینه‌های تعمیر سالیانه به صورت درصدی از قیمت اولیه ماشین با در نظر گرفتن نوع و ساعات کارکرد ماشین، بیان کرد [Morris, 1988]. لارسن و گورمان (1989) با جمع آوری داده‌هایی از تعداد 2500 دستگاه تراکتور چرخ‌زنجیری مزارع تعاونی ایلات آریزونا، کالیفرنیا و فلوریدا، 18400 ساعت کار را به عنوان عمر مفید تراکتورهای چرخ‌زنجیری بیان کردند که در طی آن هزینه‌ی تعمیرات معادل 78٪ قیمت اولیه تراکتورها می‌شد [Larsen and Gorman, 1989]. زیدی و همکاران (1992) در مرکز ملی حفاظت انرژی پاکستان برای برآورد هزینه نگهداری و تعمیر 93 دستگاه تراکتور از طریق رگرسیون یک مدل ریاضی به صورت $y = 0.0669(\frac{x}{100})^{1.59}$ ارائه نمودند که در آن y : هزینه‌ی تعمیرات تجمعی بر حسب درصدی از قیمت اولیه تراکتور و x : ساعات کارکرد تجمعی می‌باشد و نتیجه گرفتند که مدل مذکور هزینه‌ها را در مراحل اولیه عمر تراکتور خیلی کم و در مراحل بعدی عمر با افزایش مناسب، تخمین می‌زند. [Zaidi et al., 1992]. در سال‌های اخیر، تحقیقات گسترده‌ای در مناطق مختلف ایران در این زمینه انجام شده است که از آن جمله می‌توان به مطالعات صورت گرفته توسط شریفی مالواجردی (1373)، یوسف‌زاده طاهری (1376)، الماسی و یگانه (1381)، آشتیانی عراقی و همکاران (1384) و روحانی و همکاران (1384) اشاره کرد. این مطالعه با هدف بررسی و تعیین بهترین مدل ریاضی هزینه‌های نگهداری و تعمیر ماشین‌های برداشت نیشکر اجرا گردید.

مواد و روشها

اطلاعات مورد نیاز در انجام این مطالعه شامل هزینه لوازم یدکی، دستمزد تعمیراتی، هزینه روغن و هزینه سوخت مصرفی برای ماشین های برداشت نیشکر فعال در شرکت کشت و صنعت دعبل خزاعی خوزستان طی یک دوره زمانی ده ساله (1380 تا 1389) جمع آوری شده است. این کشت و صنعت دارای تعداد 24 دستگاه ماشین برداشت نیشکر می باشد که هر یک از این ماشین ها دارای یک کد اختصاصی می باشند که بر طبق آن، پرونده ای جهت ثبت هزینه های نگهداری و تعمیرات وجود دارد که به شیوه ی جالبی در دفتر واحد فنی تجهیزات مکانیکی شرکت ثبت شده و قابل دسترسی و مطالعه می باشند. این گزارش ها، در دو گروه گزارش سروی و گزارش تعمیرات تنظیم شده که دارای اطلاعات کاملی نظیر تاریخ انجام سرویس های تعویض روغن موتور، تعویض روغن گیربکس، تعویض روغن هیدرولیک، گریس کاری ها و همچنین تاریخ انجام تعمیرات، نوع تعمیر انجام شده، روغن و قطعات مصرفی و زمان ورود و خروج ماشین برداشت نیشکر از تعمیرگاه می باشد. برای محاسبه ساعات کارکرد سالیانه ماشین هر چند ساعات کارکرد ماشین های برداشت نیشکر در بعضی دوره ها ثبت شده است اما از آنجا که در این سال ها استمراری در ثبت داده ها وجود نداشته است از این رو بهترین روش جهت محاسبه ساعات کارکرد ماشین برداشت نیشکر از طریق داده های موجود برای روغن موتور مصرفی است. در واحد تجهیزات مکانیکی کشت و صنعت تعویض روغن برای ماشین های برداشت نیشکر در فواصل 80 ساعته صورت می گیرد. بنابراین هر بار تعویض روغن موتور معادل 80 ساعت کار ماشین برداشت نیشکر در نظر گرفته شد. و از آنجا که حجم مخزن روغن 42 لیتر می باشد، مقدار روغن مصرفی در یک سال را بر حجم مخزن روغن موتور تقسیم نموده و آنگاه با ضرب کردن عدد به دست آمده در 80، تعداد ساعات کارکرد سالیانه هر ماشین با دقت قابل قبولی تخمین زده شد. برای تعیین بهترین مدل ریاضی جهت پیش بینی هزینه های نگهداری و تعمیر ماشین برداشت نیشکر، ساعات کارکرد تجمعی برای هر سال با جمع کردن ساعات کارکرد هر سال با سال قبل به دست آمد و به عنوان متغیر مستقل (X) در نظر گرفته شد. هزینه نگهداری و تعمیرات که برابر با مجموع هزینه های تعمیرات داخل مزرعه و خارج از مزرعه و همچنین هزینه ی روغن و سوخت می باشد، برای هر یک از ماشین های برداشت نیشکر و برای هر سال محاسبه گردید، سپس هزینه ی نگهداری و تعمیر تجمعی به صورت درصدی از قیمت اولیه با جمع کردن هزینه ی نگهداری و تعمیر هر سال با سال قبل و تقسیم آن به قیمت اولیه محاسبه و به عنوان متغیر وابسته (Y) در نظر گرفته شد. برای حذف اثر تورم، تمام هزینه ها بر حسب سال پایه یعنی 1389 تبدیل گردید. تجزیه رگرسیون به روش کمترین مربعات روی داده های نهایی (X و Y) برای شش مدل ریاضی توسط نرم افزار SPSS16 انجام گرفت. جداول تجزیه واریانس تمامی مدل های آماری تشکیل و معنی دار بودن مدل ها و ضرایب آن ها توسط آماره های t استیودنت و F مورد آزمون قرار گرفت و بهترین مدل ریاضی با توجه به معنی دار بودن پارامترهای هر مدل، بزرگی ضریب تبیین (R^2) و تطبیق آن با روند واقعی این هزینه ها انتخاب گردید.

نتایج و بحث

جدول 1 میانگین ساعات کارکرد تجمعی و هزینه های نگهداری و تعمیرات تجمعی 24 دستگاه ماشین برداشت نیشکر در طول سال های مورد مطالعه را جهت برآزش مدل های مختلف و تعیین مناسب ترین مدل ریاضی با استفاده از روش رگرسیون نشان می دهد. در این مطالعه، قیمت اولیه ماشین برداشت نیشکر با توجه به اعمال نرخ

متوسط تورم در طی مدت ده سال برابر 2/3 میلیارد ریال (230 میلیون تومان) در نظر گرفته شد. جدول 2 نتایج برازش داده ها را برای شش مدل خطی، درجه دوم، درجه سوم، نمایی، معکوس و توانی ارائه می دهد.

جدول 1- میانگین ساعات کارکرد و هزینه های نگهداری و تعمیرات تجمعی 24 دستگاه ماشین برداشت نیشکر

سال	متوسط ساعات کارکرد تجمعی (1000 ساعت)	متوسط هزینه نگهداری و تعمیرات تجمعی (برحسب درصدی از قیمت اولیه)
1380	0/875	1/024099588
1381	1/7088	2/087413022
1382	2/5169	3/29844033
1383	3/3366	4/596516366
1384	4/1441	6/103490286
1385	4/9982	7/181040379
1386	5/7592	8/118876553
1387	6/4768	9/57074272
1388	7/2586	11/477879
1389	8/0847	14/58825413

جدول 2- تجزیه رگرسیون هزینه های تعمیرات تجمعی (برحسب درصدی از قیمت اولیه) و ساعات کارکرد تجمعی

متغیر وابسته: هزینه های عمیرات تجمعی (Y)				متغیر مستقل: ساعات کارکرد تجمعی (X)			
پارامترهای تخمینی				خلاصه مدل			
d	c	b (RF ₂)	a (RF ₁)	F	R ² (درصد)	فرم ریاضی مدل	مدل
		1/751 ^{°°}	-1/102 ^{ns}	307/079 ^{°°}	97/5	$y = a + b_x$	خطی
	0/110 [°]	0/763 ^{°°}	0/528 ^{ns}	364/602 ^{°°}	99/0	$y = a + bx + cx^2$	درجه دوم
036 [°] 0	-0/369 [°]	2/580 [°]	-1/186 ^{ns}	634/754 ^{°°}	99/7	$y = a + bx + cx^2 + dx^3$	درجه سوم
		0/328 ^{°°}	1/212 ^{°°}	105/335 ^{°°}	92/9	$y = ae^{bx}$	نمایی
		-10/417 [°]	10/405 ^{°°}	11/195 [°]	58/3	$y = a + b\frac{1}{x}$	معکوس
		1/159 ^{°°}	1/147 ^{°°}	1884/537 ^{°°}	99/6	$y = ax^b$	توانی
n.s: عدم معنی داری				*: معنی داری در سطح پنج درصد		**: معنی داری در سطح یک درصد	

معنی دار شدن F محاسبه شده گویای این می باشد که حداقل یکی از متغیرهای مستقل (در اینجا فقط ساعات کارکرد تجمعی) در پیش بینی متغیر وابسته (هزینه نگهداری و تعمیرات تجمعی) اثر معنی داری دارد. نتایج آزمون

t استیودنت بر برابری ضرایب مدل ها با صفر نشان داد که فرض ضریب ثابت (a) در مدل های خطی، درجه دوم و همچنین درجه سوم با صفر رد نشده است و بنابراین نمی توان به ضرایب مذکور در مدل اعتماد کرد. با توجه به موارد فوق و اینکه ضریب تبیین مدل توانی و مدل نمایی به ترتیب برابر 99/6 و 92/9 درصد به دست آمده است بنابراین آزمون نکویی برازش و آزمون ضرایب رگرسیون برای انتخاب یکی از این دو مدل به عنوان مدل ریاضی مناسب برای پیش بینی هزینه نگهداری و تعمیر ماشین های برداشت نیشکر مورد مطالعه انجام شد. باقیمانده ها در هر دو مدل توزیع نرمال دارند، اما از آنجائی که مدل توانی نسبت به مدل نمایی انطباق مناسب تری با داده های واقعی دارد و همچنین دارای ضریب تبیین بزرگتری نسبت به مدل نمایی می باشد لذا مدل توانی به عنوان مناسب ترین مدل ریاضی پیش بینی هزینه های نگهداری و تعمیر ماشین های برداشت نیشکر فعال در کشت و صنعت دعبل خزاعی خوزستان انتخاب گردید.

فرم نهایی مدل ریاضی پیش بینی هزینه های نگهداری و تعمیرات به صورت زیر به دست آمد:

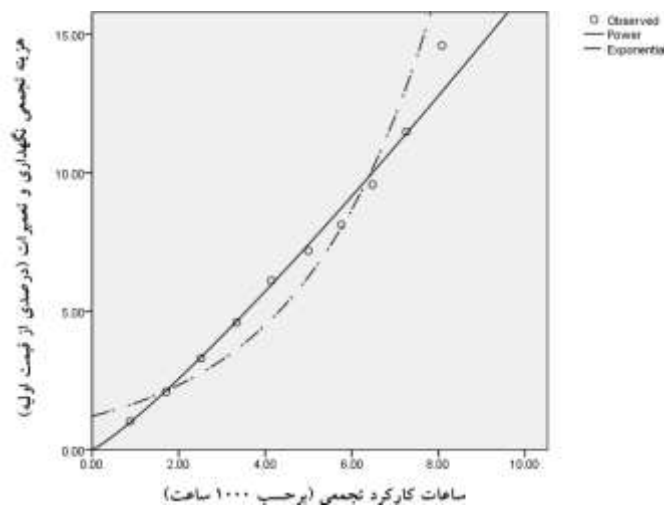
$$y = 1.147 \left(\frac{x}{1000} \right)^{1.159}$$

که در آن

X : ساعات کارکرد تجمعی

Y : هزینه نگهداری و تعمیرات تجمعی بر حسب درصدی از قیمت اولیه ماشین برداشت نیشکر می باشد.

شکل 1 منحنی های برازش شده جهت پیش بینی هزینه های نگهداری و تعمیر ماشین برداشت نیشکر را نشان می دهد.

شکل 1- منحنی مقایسه داده های واقعی با مدل های توانی و نمایی در پیش بینی هزینه های تجمعی نگهداری و تعمیرات

جهت بررسی مدل نهایی به دست آمده از این تحقیق که با استفاده از اطلاعات موجود و برای ماشین برداشت نیشکر موجود در منطقه استخراج گردیده، مقایسه ای با مدل های سایر منابع داخلی و خارجی که برای انواع مختلف تراکتورها انجام شده بود، صورت گرفت. مدل ریاضی هزینه ها به عواملی همچون روش و زمان انجام تحقیق، تعداد و نوع نمونه تحت مطالعه، سیاست مدیریت و کاربرد ماشین، سطح کیفی تعمیرات و سرویس، مهارت اپراتور و شرایط اقلیمی بستگی دارد [عجب شیرچی و همکاران، 1388]. جدول 3 مدل ریاضی به دست آمده در این مطالعه را در سطوح 1000، 2000 و 5000 ساعت کارکرد با برخی از مدل های به دست آمده از منابع خارجی

مانند مطالعه باورز و هانت (1970)، وارد و همکاران (1985)، روتز (1987) و زیدی و همکاران (1992) و برخی منابع داخلی مانند مطالعه شریفی مالواجردی (1373)، طباطبایی و همکاران (1380)، الماسی و یگانه (1381) و عجب شیرچی و همکاران (1388) را نشان می دهد. با بررسی و مقایسه این مدل ها مشاهده می گردد که هیچ یک از مدل های به دست آمده دقیقاً شبیه هم نیستند. این مسأله مربوط به اختلاف در روش مطالعه، زمان و مکان جمع آوری داده ها می باشد به نحوی که هزینه های نگهداری و تعمیرات از کشوری به کشور دیگر و از منطقه ای به منطقه دیگر (با توجه به تغییرات جغرافیایی و اقلیمی و همچنین روش های مدیریتی و کاربرد ماشین) تغییر می کند.

جدول 3- مقایسه هزینه های نگهداری و تعمیرات منطقه مورد مطالعه با برخی منابع داخلی و خارجی

منبع	مدل ریاضی	هزینه تعمیر بر حسب درصدی از قیمت خرید		
		1000 ساعت	2000 ساعت	5000 ساعت
کالپین	$y = 0.00865x^1$	8/6	17/3	43/2
باورز و هانت	$y = 0.076 \left(\frac{x}{120}\right)^{16}$	2/3	6/8	29/7
وارد و همکاران	$y = 0.042 \left(\frac{x}{120}\right)^{1895}$	2/3	8/7	49/3
روتز	$y = 1.0 \left(\frac{x}{1000}\right)^2$	1/0	4/0	25/0
ASAE	$y = 1.2 \left(\frac{x}{1000}\right)^2$	1/2	4/8	30/0
موریس	$y = (0.0996x^{14775}) 10^{-3}$	2/7	7/5	29/1
زیدی و همکاران	$y = 0.0669 \left(\frac{x}{100}\right)^{159}$	2/6	7/9	33/9
وهبی و سهیبانی	$y = 1.2 \left(\frac{x}{1000}\right)^{2141}$	1/2	5/3	37/6
مطالعه حاضر	$y = 1.147 \left(\frac{x}{1000}\right)^{1159}$	1/147	2/561	7/41

منابع

- آشتیانی عراقی، ع. و ا. رنجبر. و م. تورچی، (1384)، مدل ریاضی بهینه برای پیش بینی هزینه های تعمیر و نگهداری، فصلنامه دانش کشاورزی، 15(4) صفحات 101-112
- الماسی، م. و ح. یگانه، (1381)، تعیین مدل ریاضی مناسب برای پیش بینی هزینه های تعمیر و نگهداری تراکتورهای کشاورزی مورد استفاده در کشت و صنعت نیشکر کارون، مجله علوم کشاورزی ایران، 33(4) صفحات 707-716
- روحانی، ع. ی عجب شیرچی. ا رنجبر، م ح عباس پور و م ولیزاده، (1384)، تعیین مدل ریاضی و ضرایب تعمیراتی بهینه برای پیش بینی هزینه های تعمیر و نگهداری تراکتورهای موجود در شرایط زراعی در مؤسسه کشت و صنعت آستان قدس رضوی، پایان نامه کارشناسی ارشد گروه مهندسی کشاورزی، دانشگاه تبریز
- شریفی مالواجردی، ا، (1373)، تعیین یک مدل ریاضی برای پیش بینی هزینه های تعمیر و نگهداری سه نوع تراکتور متداول در ایران، پایان نامه کارشناسی ارشد، گروه مهندسی ماشین های کشاورزی، دانشگاه تهران

طباطبایی فرا. م احمدی. ع برقی، (1380)، تعیین مدل ریاضی هزینه های تعمیر و نگهداری تراکتورهای مسی فرگوسن و یونیورسال 650 در استان کرمانشاه، مجله علمی پژوهشی علوم کشاورزی، 11(3) صفحات 12-

1

عجب شیرچی ی. ارنجبر. م ولیزاده. ا عزیزپناه و ع عزیزپناه، (1388)، تعیین بهترین مدل ریاضی جهت پیش بینی هزینه های تعمیر و نگهداری تراکتورهای موجود در کشت و صنعت میثاق استان ایلام، مجله دانش کشاورزی پایدار، 19(1) صفحات 71-81

یوسفزاده طاهری م ر، (1376)، تعیین یک مدل ریاضی برای پیش بینی هزینه های تعمیر و نگهداری و تعیین ضرایب تعمیراتی مناسب برای تراکتورهای متداول در کشت و صنعت های منطقه پارس آباد مغان، پایان نامه کارشناسی ارشد گروه مهندسی ماشین های کشاورزی، دانشگاه تبریز

Bowers W and Hunt D R, (1970), Application of Mathematical Formulas to Repair Cost data, Transactions of the ASAE, 13(6), 806-809

Dalsted N and Gutierrez P, (1996), The cost of owning and operating farm machinery, Agricultural and business management notes, Section 4, No 4,4, Colorado State University Cooperative Extension.

Hunt D, (1995), Farm Power and Machinery Management, 9th ed, Iowa State University Press, Ames, Iowa

Larsen J, R Gorman, (1989), Application and life of crawler tractors in Agriculture, ASAE paper, 89-1617

Mitchell Z W, (1998), A Statistical analysis of Construction Equipment Repair Costs Using Field data & The Cumulative Cost model, PhD Thesis, Faculty of The Virginia Polytechnic Institute and State University

Morris J, (1988), Estimation of tractor repair and maintenance cost, J Agric, Engin, Res, 41:191-200

Rotz C A, (1987a), A Standard model for Repair Costs of Agricultural Machinery, Applied Engineering in Agriculture, Vol, 3(1): 3-9

Rotz C A and Bowers W, (1991), Repair and Maintenance Cost data for Agricultural Equipment. ASAE Paper No, 91-1531

Wahby M F and S A AL-Suhaibani, (1995), Multi Linear models for Repair and Maintenance Costs for Combines in Saudi Arabia, Bulletin of Faculty of Agriculture, University of Cairo, 46(3): 379-390

Ward S M, P B McNulty and C M Bunney, (1985a), Repair Costs of 2 and 4WD Tractors, Transactions of the ASAE, 28(4): 1047-1076

Zaidi M A, A W Zafar and M S Sabir, (1992), A Mathematical Model for Repair and Maintenance Cost of Agricultural Machinery, AMA, Vol, 23(3):70-72